

Orvištské noviny

Ročník VIII

Číslo 3

október 2014

Otvorenie školského roku 2014/2015, noví prváčikovia

Obsah čísla:

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Spoločenská kronika..... 2
Vyhlásenie kandidatúry pre voľby
starostu obce 2
Vyhlásenie kandidatúry pre voľby
poslanca..... 2
Kalendár vývoz odpadu..... 2
Správa o stave obce v období
2007 - 2014..... 3-5
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
Piešťany informuje..... 6

KULTÚRA, ŠKOLA, SOCIÁLNE VECI

Pamätná izba obce 6
Z činnosti kultúrnej komisie..... 7
Poďakovanie za úrodu 7
Matičný deň 7-8
MATERSKÁ A ZÁKLADNÁ ŠKOLA
Projekt: "Staré okná vymeníme
– energiu ušetríme"..... 8-9
Začiatok školského roka v materskej
škole 9
Privítali sme nových žiakov 10
Okienko pre rodičov 10
Ďalšie úspechy nášho žiaka 10

Septembrové akcie v škole..... 11
Svetový deň mlieka 12

RYBÁRI A ŠPORT

Orvištský blyskáč 2014..... 12
Situácia u nás a v regionálnom
futbale 12
Fanklub bol povzbudiť našich
futbalistov v Minsku..... 13-14
Fanklub slovenskej futbalovej
reprezentácie oslavoval 14-15

HASIČI

DHZ Veľké Orvište 15-16

Z obecnej matriky

Obec Veľké Orvište mala k 01.04.2014 1074 obyvateľov. Od 01.04.2014 do 31.06.2014 sa v obci narodili 3 deti, na trvalý pobyt sa neprihlásil žiadny občan, z trvalého pobytu sa odhlásili 4 občania, zomrel 1 občan. V súčasnosti v obci žije 1072 občanov.

V období od 01.07.2014 do 30.09.2014 sa v obci narodili:

Adam Grančai, Dominik Pillár

21.07.2014 zomrel pán **Štefan Kravárik**

27.09.2014 zomrel pán **Ing. Jaroslav Maco**

29.09.2014 zomrel pán **Silvester Klčo**

Blahoželáme k životnému jubileu, ktorého sa v tomto období dožili:

65 rokov: **Jozef Folajtár, Jaroslava Pániková**

70 rokov: **Emil Vavrinec**

75 rokov: **Terézia Kraváriková, Margita Vavrincová**

80 rokov: **Antónia Gajdošíková, Mária Michelová, Jozef Moravčík, Hermína Šišková**

VYHLÁSENIE KANDIDATÚRY

pre voľby **poslancov** Obecného zastupiteľstva vo Veľkom Orvišti

15. novembra 2014

Miestna - Mestská volebná komisia vo Veľkom Orvišti

podľa § 18 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje, že pre voľby poslancov obecného zastupiteľstva

Meno, priezvisko1), akademický titul, vek, povolanie, trvalý pobyt, politická strana2)

1. Erika Ander, Mgr., 38 rokov, učiteľka, Veľké Orvište 302, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana

2. Adam Doktor, Bc., 24 rokov, študent, Veľké Orvište 362, SMER - sociálna demokracia

3. Mária Glasnáková, Ing., 62 rokov, ekonómka, Veľké Orvište 6, Kresťanskodemokratické hnutie

4. Marta Kráľovičová, 64 rokov, dipl. všeobecná sestra, Veľké Orvište 437, nezávislá kandidátka

5. Martin Líška, 28 rokov, kuchár, Veľké Orvište 365, SMER – sociálna demokracia

6. Zdenek Markech, 57 rokov, vodič, Veľké Orvište 250, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana

7. Ivan Melicher, Ing., 51 rokov, meliorátor,

Veľké Orvište 188, nezávislý kandidát

8. Gabriela Michelová, 69 rokov, ekonómka, Veľké Orvište 277, nezávislá kandidátka

9. Filip Mišík, 27 rokov, bankový pracovník, Veľké Orvište 410, SMER–sociálna demokracia

10. Pavel Mokoš, 49 rokov, Veľké Orvište 32, autoklamiar, Kresťanskodemokratické hnutie

11. Daniela Poláková, JUDr., 54 rokov, vedúca odd. ŠSD ÚPSVaR, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana

12. Mária Sameliaková, 25 rokov, recepcná, Veľké Orvište 272, Kresťanskodemokratické hnutie

13. Pavol Táborský, 60 rokov, živnostník, Veľké Orvište 350, nezávislý kandidát

14. Roman Táborský, 41 rokov, manažér, Veľké Orvište 235, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana

15. Jozef Valo, 49 rokov, skladník, Veľké Orvište 125, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana

16. Nadežda Vanglová, 38 rokov, ekonómka, Veľké Orvište 112, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana

17. Jaroslav Vavrinec, 29 rokov, skladník, Veľké Orvište 227, SMER-sociálna demokracia

18. Matúš Vavrinec, 23 rokov, kuchár, Veľké Orvište 376, SMER-sociálna demokracia

Vo Veľkom Orvišti dňa 23.09.2014

VYHLÁSENIE KANDIDATÚRY

pre voľby **starostu** obce v obci Veľké Orvište
15. novembra 2014

Miestna volebná komisia vo Veľkom Orvišti podľa § 23 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov vyhlasuje, že pre voľby starostu obce

Meno, priezvisko1), akademický titul, vek, povolanie, trvalý pobyt, politická strana2)

1. Anna Bolečková, Ing., Mgr., 55 rokov, riaditeľka OSVaR ÚPSVaR, Veľké Orvište 35, nezávislý kandidát

2. Jozef Kováčik, 39 rokov, realitný maklér, Veľké Orvište 82, nezávislý kandidát

3. Mário Maco, Ing., 42 rokov, SZČO, Veľké Orvište 329, nezávislý kandidát

4. Ivan Melicher, Ing., 51 rokov, meliorátor, Veľké Orvište 188, nezávislý kandidát

5. Jaroslav Michalec, 50 rokov, živnostník, Veľké Orvište 134, nezávislý kandidát

6. Gabriela Michelová, 69 rokov, ekonóm, Veľké Orvište 277, nezávislý kandidát

7. Pavol Paulovič, 38 rokov, štátny zamestnanec, Veľké Orvište 267, nezávislý kandidát

8. Jozef Šiška, 31 rokov, vedúci odd. servisu, Veľké Orvište 343, nezávislý kandidát

OBECNÝ ÚRAD Veľké Orvište

v spolupráci so spoločnosťou

Marlus Pedersen

Stredisko Piešťany

rok 2014

Termín odvozu kompozitných obalov

Kompozitné obaly (tetrapaky) - vrecia, 1100 l

Júl	-
August	-
September	-
Október	23. štvrtok
November	-
December	18. štvrtok

Plastová nádoba - oranžová, vrecia (slúži na zber kompozitných obalov - tetrapakov)

Zber sa: obaly z džusov, mlieka, smotany, vína a iné s označením C/PAP
Obaly odporúčame prerezat' po dĺžke a vypláchnuť, rozložiť rohy a stlačiť

Zberová nádoba **nesmie obsahovať:** tetrapaky **znečistené** surovinami.

Prosíme Vás o dôkladné triedenie odpadov, prispievate tým k ochrane životného prostredia a úspore dôležitých druhotných surovín. Za Vašu spoluprácu a účasť pri triedení odpadov Vám ďakujeme.

Informácie: Piešťany, Valová 44

tel.: 033/ 774 19 54

Správa o stave obce v rokoch 2007-2014**Vážení občania,**

v samospráve našej obce pracujem 24 rokov, zostal som posledný z poslancov zvolených v prvých slobodných komunálnych voľbách v r. 1990. Tri krát som bol zástupcom starostu obce a v r. 2006 a 2010 ste ma zvolili za starostu obce. Skôr než som sa rozhodol ísť kandidovať na starostu obce, mojou osobnou podmienkou bolo, že najprv musím uspieť a vedieť si zarobiť na živobytie v normálnom živote, aby som nebol existenčne závislý od platu starostu. Mojim motívom bolo dokončiť projekt rekonštrukcie centra obce, ktorý sme dali vypracovať ešte so starostom Emilom Šiškom a chcel som prispieť aj vlastným dielom k rozvoju obce. Vo funkcii starostu obce som sa správal nestranne. V nastávajúcich komunálnych voľbách už nekandidujem, budem sa venovať podnikaniu. Nový starosta môže priniesť pre rozvoj obce nové impulzy. Na záver 8 ročného obdobia, počas ktorého som starostom, Vám predkladám odpočet práce svojej, celej samosprávy, základnej a materskej školy a mnohých aktívnych občanov vo veciach verejných. Zo svojho pohľadu chcem zhodnotiť, čo sa nám podarilo uskutočniť i to, čo sa nepodarilo.

Za najdôležitejšiu oblasť práce starostu a celej samosprávy som považoval starostlivosť o všetko, čo vytvorili v obci naši predchodcovia a súčasne náš príspevok k rozvoju obce, ktorý zanechávame svojim nasledovníkom.

Výstavba obce: Najväčšou stavbou môjho prvého volebného obdobia bola stavba verejnej kanalizácie, ktorá začala v ešte v r. 2006. Verejná kanalizácia v obci mohla byť vybudovaná vďaka tomu, že naša obec spolu s niektorými okolitými obcami bola začlenená do projektu „Piešťany - rekonštrukcia kanalizácie a ČOV“. Investorm stavby bola Trnavská vodárenská spoločnosť a.s., zhotoviteľom Váhostav –SK, a.s.. Stavba v hodnote cca 1 mil. EUR bola financovaná z fondov EÚ, obec financovala len projektovú dokumentáciu v hodnote cca 13 000 EUR. Ide o najväčšiu stavbu v histórii obce, stavba bola skolaudovaná v r. 2008.

V r. 2009 obec vybuďovala nové viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom a s umelým

osvetlením pre minifutbal, volejbal, nohejbal, tenis, hádzanú, basketbal a iné loptové hry. Na stavbu ihriska sme získali z Úradu vlády SR dotáciu 16 600 EUR, cca 33 000 EUR bola spoluúčasť obce.

Firme Mama s.r.o. sme umožnili v r. 2009 využívať asfaltovú plochu bývalých tenisových kurtov ako parkovisko, firma hradila náklady cca 10 000 EUR na opravu oplotenia parkoviska, stavbu dlažbového chodníka na parkovisko a stavbu dlažbového chodníka od baru k novému ihrisku. Súčasne sme chodníkom prepojili cez parkovisko Športovú ulicu s rybníkom.

Stav miestnych komunikácií je v obci zlý, pretože zásadným spôsobom sa neopravovali už desiatky rokov. Realizáciou veľkého projektu „Rekonštrukcia miestnych komunikácií a úprava verejných plôch“ sme vybuďovali nové námestie a novú komunikáciu od cintorína po školský areál. Na projekt sme získali z fondov EÚ v rámci Programu rozvoja vidieka dotáciu 363 500 EUR, zvyšných 15 940 EUR financovala obec. Stavba bola skolaudovaná v r. 2010. Centrum obce získalo moderný vzhľad. Obec kúpila 7 ks lavičiek a 6 ks odpadkových košov, ktoré budú rozmiestnené na jar 2015 popri pešej zóne a na námestí.

Štátna cesta si tiež vyžaduje opravu. Žiadali sme Trnavský samosprávny kraj, ktorý je jej vlastníkom a správcom, aby cestu opravil. Odpovedal, že na opravu nemajú prostriedky.

V roku 2012 bola dokončená prestavba bývalého „Vatrtovca“ na bytový dom s 5 sociálnymi bytmi. Na stavbu sme získali dotáciu 57 000 EUR z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR a úver 134 500 EUR so splatnosťou 30 rokov zo Štátneho fondu rozvoja bývania.

V spolupráci s Farským úradom sv. Štefana sme v r. 2012 zhotovili novú vežu na našom kostole. Na jej stavbu sme získali z Ministerstva financií SR dotáciu 12 500 EUR a významnou čiastkou pomohli aj sponzori.

V roku 2013 sme začali stavbu inžinierskych sietí a komunikácií v novej obytnej zóne Topoľové II. Vzniklo tu 12 stavebných pozemkov pre rodinné domy. Tržby z predaja stavebných pozemkov predpokladáme v sume 456 000 EUR, projektová dokumentácia, stavba komunikácií a inžinierskych sietí a pod.

nás stála 331 000 EUR, zvyšných cca 125 000 EUR bude zisk obce.

Na rekonštrukciu verejného osvetlenia sme získali dotáciu 161 500 EUR z fondov EÚ, zvyšných 8 500 EUR je spoluúčasť obce. Žiaľ Slovenská energetická a inovačná agentúra už dva roky robí problémy s verejným obstarávaním na dodávateľa stavby. V súčasnosti robí administratívnu kontrolu opakovaného verejného obstarávania, ak nám potvrdí jeho správnosť, môžeme hneď začať s rekonštrukciou verejného osvetlenia.

Z menších prác, ktoré sme urobili v obci, možno spomenúť zhotovenie servisnej dielne, skladu a garáže, novej fasády na obecnom úrade a kultúrnom dome, opravu polámaných betónových panelov na oplotení cintorína, obnovu kancelárie starostu, novú fasádu na evanjelickej zvonici, prekrytie žlabov roštmi na križovatkách ulíc na Topoľovom, novú elektroinštaláciu na o b e c n o m ú r a d e , z a p o j e n i e vysokorýchlostného internetu do obecného úradu, základnej a materskej školy, internetovú miestnosť, nové okná a dvere na obecnom úrade a šatňu kultúrneho domu. Obec pomohla pri drenážnych prácach na odizolovaní múrov kostola od zemnej vlhkosti a zrenovovala všetky sochy svätých v katastri obce. Urobili sme novú kotoľňu obecného úradu a kultúrneho domu z dotácie 8 000 EUR. Na zriadenie pamätnej izby obce sme získali dotáciu 10 000 EUR, pamätná izba je vytvorená v miestnosti v suteréne bytového domu (bývalý „Vatrtovec“). Na novom cintoríne sme začali s novým systémom hrobových miest, ktoré sú vopred vymedzené betónovými základmi. Práce na vlastné náklady vykonala pohrebná služba Kvars s.r.o.

Pre obec je potrebná práca aktivačných zamestnancov. Robia práce na údržbe verejných plôch, oprave obecného majetku a pod. Keďže ich platí Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, obec s nimi nemá žiadne výdavky.

Životné prostredie: Naša obec patrí k málo obciam na Slovensku, ktoré majú verejnú kanalizáciu. Všetky obecné budovy máme napojené na verejnú kanalizáciu. Na verejnú kanalizáciu sa musí napojiť každý s výnimkou toho, kto má vlastnú čističku odpadových vôd.

Popri stavbe kanalizácie nám firma Váhostav

-SK pomohla bezplatne realizovať ďalšie práce pre zlepšenie životného prostredia: odstránila staré betónové základy za zadnou bránou futbalového ihriska, v časti pred zákutou pri zrkadle uložila pod štátnou cestou potrubie na odvodnenie štátnej cesty do potoka Barina, pri ihrisku TJ zhotovila spevnenú parkovacia plochu, vybudovala trativod na školskom dvore, zlikvidovala divokú skládku pri Dubovom, vybagrovala nánosy v rohu rybníka, pomohla opraviť stavidlo na prítokovom kanáli z Dubového do rybníka a prehĺbila potok Barina pri rybníku. Z výkopovej zemi zo stavby kanalizácie, z odpadu z divokej skládky a pod. bol pri rybníku vytvorený kopec, na jeho zatrávenie a výsadbu drevín firma Váhovstav-SK poskytla obci 5 000 EUR. Kopec slúži v zime deťom na sánkovanie.

Vysadili sme nové záhony na námestí, pri kostole, na mieste divokej skládky pri Dubovom, pravidelne sme kosili trávu na verejných plochách, na cintoríne a v okolí rybníka. Významnou mierou k životnému prostrediu prispelo Rybárske združenie Záhumnie, ktoré už roky dobre hospodári na rybníku.

Obyvatelia môžu pre životné prostredie v svojej obci urobiť veľa. Ešte nedávno bolo na dedinách tradíciou, že priedomia si každý pekne udržiaval. To je stále bežné u obyvateľov napr. rakúskych obcí, aj preto sú tieto obce pekne upravené. Žiaľ u nás je stav iný. Niektorí obyvatelia považujú za normálne verejné miesto pred svojim domom využívať napr. na parkovanie, ale nechcú sa starať o tento kúsok verejného miesta. Obec investovala veľké peniaze do stavby chodníkov, ale viacerí obyvatelia ich majú pred svojimi domami zarastené, poškodené.

Nepodarilo sa nám uspokojivo vyriešiť nakladanie s biologickým odpadom. Zriadiť veľké kompostovisko je finančne náročné a pre obec nerentabilné, pretože vyrobený „kompost“ je nekvalitný a prakticky nevyužitelný. Takmer každý občan na dedine si môže zriadiť malé kompostovisko na pokosenú trávu, zelinu a pod., v ktorom si vie dorobiť kvalitný kompost. Suché konáre sa môžu využiť ako palivo. Takýmto spôsobom by občania obci veľmi pomohli. Tento stav sa nám zatiaľ nepodarilo dosiahnuť a tak nám vznikajú divoké skládky tohto odpadu.

Spoločenský život: V obci sa darí udržiavať spoločenský život. Rôzne kultúrne, športové a iné spoločenské akcie zabezpečovali komisia kultúry, sociálna komisia, základná škola, materská škola, TJ Slovan, Združenie rybárov Záhumnie, Miestny odbor Matice slovenskej, Dobrovoľný hasičský zbor, Klub seniorov Jazmín, p.Marková a mnohí aktívni občania.

Nový rok sme vždy spoločne privítali ohňostrojom a občerstvením na námestí. Prostredníctvom obecného rozhlasu som sa Vám každý rok prihovril novoročným príhovorom. Počas roka sa potom konali: maškarný ples, stávanie mája, Deň matiek, Deň detí, hody, sviatok patróna obce sv. Huberta, posedenie seniorov v Mesiaci úcty k starším, uvítanie novorodencov do života, privítanie sv. Mikuláša. Hudobným skupinám našej mládeže sme prenajali priestory na nacvičovanie.

Materská škola založila úspešnú tradíciu Katarínskych rodičovských plesov. Súčasťou víkendového spoločenského života sú futbalové zápasy TJ Slovan. Rybárske združenie Záhumnie každý rok obohacuje spoločenský život organizovaním viacerých rybárskych pretekov, ktoré sú spojené s možnosťou pohostenia a občerstvenia širokej verejnosti v peknom prostredí rybníka.

Obec ôsmy rok vydáva Orvištské noviny, kde sú občania každý štvrtok informovaní o živote v obci. V roku 2012 sme začali spoluprácu s partnerskou juhomoravskou obcou Šakvice. K 900. výročiu 1. písomnej zmienky o obci sme vydali publikáciu „Obec Veľké Orvište v minulosti a dnes 1113-2013“ a k 85. výročiu futbalu publikáciu „85 rokov futbalu vo Veľkom Orvišti 1928-2013“.

Život v obci prináša aj spory. Pri susedských sporoch je základným pravidlom najprv riešiť veci dohodou. Ľudia však chcú, aby spor hneď riešil starosta a samozrejme, každá sporná strana očakáva, že starosta dá jej za pravdu. Máme aj „notorických sťažovateľov“, ktorí sú presvedčení o svojej „pravde“ a tak vypisujú sťažnosti, dokola zaťažujú obecný úrad, štátne orgány a komplikujú život sebe aj iným.

Sociálne veci: Samospráva sa v sociálnych veciach zamerala najmä na mladé rodiny, starších obyvateľov a sociálne slabých obyvateľov.

Obec obnovila tradíciu uvítania novorodencov do života. Bývalý „Vatrtovec“

sme prestavali na bytový dom s piatimi nájomnými sociálnymi bytmi. Škoda, že z obce si byt prenajala len jedna rodina. Zriadili sme Stredisko hygieny a práčovňu pre sociálne odkázaných občanov, využíva sa ale veľmi málo. V odôvodnených prípadoch obec jednorazovo finančne pomohla sociálne slabým občanom, jedného občana obec umiestnila do Domova sociálnych služieb (DSS).

Zrekonštruovali sme výdajňu stravy v kultúrnom dome. V Mesiaci úcty k starším usporiadame pre seniorov spoločenské posedenie a kultúrny program. Dobre pracoval Klub seniorov Jazmín. Starších jubilantov navštevuje starosta obce a predsedníčka sociálnej komisie. Pred Vianocami navštevujeme našich obyvateľov, ktorí žijú v DSS. Na každom pohrebe nášho obyvateľa sa zúčastní starosta obce alebo zástupca starostu obce.

Školstvo: Obec je zriaďovateľom základnej školy (ZŠ) a materskej školy (MŠ). Okrem financovania ich prevádzky obec vymaľovala vnútorné priestory, obe budovy napojila na verejnú kanalizáciu, na zvýšenie bezpečnosti sme zriadili parkovisko, urobili sme náter plechových striech na oboch budovách, osadili sme nové vonkajšie dvere. Mimoriadne cenná bola pomoc rodičov MŠ, keď v r. 2013 počas prázdnin pomohli pri stavbe nových sociálnych priestorov. Pedagogovia dokázali získať z grantov ďalšie prostriedky pre materiálne vybavenie škôl. V lete tohto roku sme osadili na materskej škole nové eurookná, na túto rekonštrukciu sme získali dotáciu 4 000 EUR.

ZŠ v našej obci má úroveň zrovnateľnú s inými ZŠ v okolí, v športovej oblasti patrí k najlepším málotriednym školám v okrese. Dlhodobým problémom je malý počet žiakov. Pretože financie zo štátneho rozpočtu pre ZŠ závisia od počtu žiakov, každý rok nám chýbalo cca 16 000 EUR, ktoré sme museli doplatiť z obecného rozpočtu. ZŠ sme dokázali prevádzkovať a tým sme pomohli mladým rodinám. Pre najlepších žiakov ZŠ sme zaviedli Cenu starostu obce spojenú s finančným ohodnotením, ktorá sa udeľuje na konci školského roku.

V MŠ pre zvýšený počet detí v posledných rokoch sme otvorili aj triedu s poldennou prevádzkou. Starostlivosť o deti v MŠ je na veľmi dobrej úrovni. Negatívnym javom boli

prípady, keď niektorí rodičia síce vehementne bojovali za umiestnenie svojho dieťaťa v našej MŠ, ale do 1. ročníka ZŠ zapísali dieťa do Piešťan. Takýto postoj prehlboval problém financovania ZŠ.

Šport: Šport na slovenskej dedine predstavuje hlavne futbal a to platí aj pre našu obec. Športový život v obci vhodne dopĺňa každoročný predvianočný turnaj v mariáši.

Obec veľkou mierou dlhodobo pomáha vytvárať podmienky pre TJ Slovan. Naš futbalový štadión a kabíny patria k najlepším na okolí. Od r. 2006 obec zabezpečuje zmluvou s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch mzdu pre hospodára TJ. V lete 2007 obec urobila prístavbu k objektu TJ z ktorej vznikla popri baru ďalšia miestnosť vhodná na prenájom. Nájomné a dotácia z obce spolu 10 000 EUR je stálym príjmom TJ. V zimnom období 2007-2008 obec dokončila kotolňu TJ, bol zakúpený druhý, záložný plynový kotol. Obec pomohla TJ aj prebudovaním umyvárne na práčovňu a ďalšími stavebnými úpravami kabín. V roku 2008 obec kúpila pre TJ nové zariadenie na zavlažovanie trávnikov. V roku 2009 sme v športovom areáli vybudovali viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom a umelým osvetlením. Firma Mama s.r.o. financovala stavbu dlažbového chodníka od baru k viacúčelovému ihrisku. V roku 2013 obec zabezpečila vydláždenie dvoru pri kabínach TJ ako dar firmy Prospect s.r.o., ktorá prestavala bývalý „Vatrtovec“ na bytový dom.

Dedinský futbal je na Slovensku v kríze. Počet mladých ľudí ochotných hrať futbal rapídne poklesol. Na mnohých obciach súťažný futbal zanikol, ďalšie obce nie sú schopné sami postaviť futbalové mužstvo, preto pre udržanie futbalu sa snažia postaviť mužstvo dve susedné obce. V nedávnej minulosti sa hral dedinský futbal zadarmo pre zábavu, dnes hráči mužstva dospelých žiadajú odmenu. Práca funkcionárov TJ pri nedostatku hráčov a problémoch s financovaním je mimoriadne náročná, túto prácu pritom robia zadarmo a často na úkor osobného voľna a rodiny.

Veľká podpora, ktorú obec poskytuje TJ, vyvoláva medzi občanmi občas negatívne emócie. Občania by mali chápať význam tejto podpory a oceniť, že futbal v obci im poskytuje spoločenské vyžitie. V TJ sú zasa názory, že

podpora z obce je povinná, chýba adekvátne správanie sa futbalistov k sponzorom, vďačnosť za podporu obce a sponzorovanie, čo v konečnom dôsledku škodí samotnej TJ. TJ ako samostatná organizácia s právnou subjektivitou si musí vedieť zarobiť chýbajúce prostriedky napr. takými akciami, akú zorganizovala v júli tohto roku. Dotácia obce sa môže použiť na bežné prevádzkové náklady a na podporu mládežníckeho futbalu. Mládežnícky futbal potrebuje aj pomoc rodičov, veď nielen obci ale aj rodičom musí záležať na tom, aby ich dieťa športovalo.

Záver: Obec hospodárila s vyrovnaným rozpočtom počas celého 8 ročného obdobia. Bežný rozpočet obce stačil len na prevádzku obecného úradu, škôl, na verejné služby (vývoz odpadu, verejné osvetlenie,...), na nevyhnutnú údržbu a opravu majetku obce.

Za rozhodujúci úspech uplynulých 8 rokov považujem skutočnosť, že na rozvoj obce sme dokázali vlastnými silami získať z fondov Európskej únie, z grantov Ministerstva financií SR, Úradu vlády SR, Trnavského samosprávneho kraja a z rôznych nadácií takmer 700 000 EUR, čo je viac ako dvojročný bežný rozpočet obce. Bez týchto dotácií by nebolo nové námestie a nová komunikácia od cintorína po základnú školu, prístavba objektu TJ, „Vatrtovec“ prestavaný na bytový dom, nové viacúčelové ihrisko, nová veža na kostole, nové okná a dvere na škôlke a pod. Čo sa týka verejného osvetlenia, hlavné je, že máme podpísanú zmluvu, na základe ktorej máme istú dotáciu 161 500 EUR z fondov EÚ. Ostáva dokončiť realizáciu projektu. Mojim zámerom vo funkcii starostu obce bolo, aby sme dotácie žiadali na výstavbu obce.

Rozvoj obce a jej výstavba sú nikdy nekončiaci proces a aj v budúcnosti bude závislý od dotácií, ktoré dokáže samospráva získať do rozpočtu obce. V súčasnosti pracujeme na získaní ďalších dotácií z eurofondov na rozvoj obce. Ak sa vec podarí, bude to naša pomoc pre novú samosprávu obce.

Obec má jediný úver, ktorý sme dostali v r. 2012 vo výške 134 500 EUR s dobou splatnosti 30 rokov zo Štátneho fondu rozvoja bývania na prestavbu budovy „Vatrtovca“ na nájomné sociálne byty. Je to bežný spôsob, ako obce financujú stavbu sociálnych nájomných bytov. Úver pravidelne splácame z

nájomného nájomníkov. Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy (INEKO) hodnotí hospodárenie obcí parametrom „finančné zdravie obce“ stupnicou v intervale 0 (najhoršie) až 6 (najlepšie). Naša obec je hodnotená stupňom 4,2 = dobré finančné zdravie, z okolitých obcí patríme do lepšej skupiny.

Človek je tvor spoločenský, ľudia sa chcú zabaviť, stretávať sa. Základná škola, materská škola a TJ Slovan tvoria nenahraditeľnú súčasť spoločenského a kultúrneho života obce, preto by ich mala obec podporovať aj v budúcnosti.

Občania veľmi málo využívajú zasadnutia obecného zastupiteľstva na komunikáciu so samosprávou. Každé zasadnutie obecného zastupiteľstva je verejné, každý občan sa ho môže zúčastniť a vyjadriť tam svoje názory, podnety a pod. Orvištské noviny sú ďalším miestom, kde občania môžu vyjadrovať svoje názory, postrehy zo života obce. Žiaľ, aj túto možnosť občania využívajú veľmi málo.

Nemožno vyhovieť všetkým. Starosta sám, poslanci a komisie nemôžu stačiť na všetko. V našej práci sme iste urobili aj chyby. Napriek tomu nespokojencom odporúčam zamyslieť sa nad známym výrokom prezidenta J. F. Kennedyho (parafrázované): „Nepýtaj sa, čo obec urobí pre teba, ale povedz, čo si ty urobil pre obec“. Snažme sa o to, aby sme zmenili k lepšiemu veci, ktoré v našej obci môžeme zmeniť sami. Ako bude obec vyzeráť, ako v nej budeme žiť, závisí hlavne od nás, jej obyvateľov.

Ďakujem za podporu svojim voličom, za spoluprácu môjmu bývalému zástupcovi Ing. Jaroslavovi Macovi, najbližším spolupracovníčkam Ing. Alene Borovskej, Marte Bartkovej, bývalému riaditeľovi základnej školy Mgr. Petrovi Turzovi, riaditeľke materskej školy Márii Šiškovéj a ostatným zamestnancom obce, poslancom obecného zastupiteľstva, členom komisií, aktívnym pracovníkom, občianskym združeniam, podnikateľom, sponzorom a všetkým občanom, ktorí priložili ruku k dielu.

RNDr. Ľudovít Boleček, starosta obce

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany informuje

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny sa od mája 2014 spolupodieľajú na realizácii NP „Pilotná podpora zvyšovania efektivity poskytovania dávok a výkonu opatrení SPODaSK v rodinnom prostredí“. Aktivity, ktoré sa realizujú v rámci projektu, sa uskutočňujú vďaka pomoci EÚ, konkrétne vďaka prostriedkom poskytnutým z Európskeho sociálneho fondu.

Cieľom projektu je podporiť sociálnu prácu s klientmi, zvýšiť efektívnosť a adresnosť poskytovania dávok, skvalitniť výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rodinnom prostredí a podporiť zvyšovanie profesionality výkonu a integrovaného prístupu zamestnancov úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Na odboroch sociálnych vecí a rodiny boli

vytvorené nové pracovné miesta, na ktoré boli prijatí zamestnanci s vysokoškolským vzdelaním v odbore sociálna práca. Obsahom pracovnej činnosti nových zamestnancov je najmä zefektívnenie a podpora sociálnej práce v rodinách, v ktorých sú vykonávané opatrenia SPODaSK s cieľom predchádzať vzniku krízových situácií v rodine, podporiť zdroje rodiny pri zabezpečovaní starostlivosti a výchovy detí a predchádzať vyňatiu dieťaťa z rodiny a jeho zvereniu do náhradnej starostlivosti, poskytovanie sociálneho poradenstva v rámci komplexných poradenských služieb, preverovanie účelnosti a adresnosti využívania dávok, aktivizácia klienta k pozitívnemu riešeniu svojej životnej situácie, zvyšovanie finančnej gramotnosti so zameraním sa na manažment rodinných

financií, overovanie skutočností rozhodujúcich pre vznik a trvanie nároku na dávky a spolupráca s osobitným príjemcom pri sledovaní účelného nakladania s finančnými prostriedkami smerom k príjemcovi dávok.

Sociálna práca sa vykonáva v teréne – minimálne dvoma terénnymi pracovníkmi v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí klienta na účely príslušného organizačného útvaru, na ktorý boli prijatí. Pri návšteve rodiny sú terénni pracovníci povinní preukázať sa preukazom zamestnanca úradu.

JUDr. Daniela Poláková, vedúca oddelenia
ŠSD ÚPSVaR Piešťany

Pamätná izba obce

Po dlhších prípravách základných exponátov v spolupráci s Balneologickým múzeom Piešťany sme v septembri dokončili ich inštalovanie v pamätnej izbe. Izba sa nachádza v suteréne bytového domu (bývalý Vatrtovec). Exponáty tvorí 10 ks panelov, ktoré v stručnosti popisujú históriu obce od praveku až po súčasnosť.

1. Praveké osídlenie a archeologické nálezy v obci
2. Prvá písomná zmienka o obci
3. Od stredoveku po 17. storočie
4. Veľké Orvište v 18. storočí a urbár
5. Veľké Orvište po zániku habsburskej monarchie v roku 1918
6. Veľké Orvište v rokoch 1918-1945
7. Veľké Orvište v rokoch 1945-1989
8. Život v obci po roku 1989
9. Erb obce
10. Súčasná obec objektívom fotoaparátu

V izbe je umiestnený aj zrenovovaný kríž zo starej veže kostola. Balneologické múzeum nám darovalo 2 ks vitrín. Prosím občanov, aby darovali obci rôzne staré predmety (listiny, knihy, domáce náradie, kuchynský riad a pod.), ktorými budeme postupne dopĺňať pamätnú izbu.

Ludovít Boleček, starosta obce

Z činnosti kultúrnej komisie

Kultúrna komisia v septembri usporiadala jednodňový zájazd do Maďarska. Účastníci zájazdu si prezreli historické pamiatky Budapešti. V poobedňajších hodinách navštívili Tropikárium – „žraločie zoo“ akvárium, v ktorom nás očakával zástup zvierat, pochádzajúci zo všetkých kútov sveta – lenivé aligátory, exotické plazy, obojživelníky, maličké opičky, voľne poletujúce vtáky a tisíce farebných sladkovodných a morských rýb, ako aj žraloky. V krásnom 12 metrovom pozorovacom tuneli sme obdivovali 6 veľkých tigrovaných a hnedých žralokov, ako aj jedinečnú raju so žraločími chvostom.

Michelová Gabriela, predsedníčka kultúrnej komisie

Podakovanie

Členky kultúrnej komisie pri Obecnom úrade sa aj touto cestou chcú veľmi pekne poďakovať poslankyni p. Gabike Michelovej za zorganizovanie skvelého výletu do Budapešti, ktorého súčasťou bola aj návšteva „Tropikária“. Okrem výborného sprievodcu, ktorý mal vynikajúce znalosti a vedel nám ich dobre odovzdať a zodpovedného šoféra, ktorý nás bez nehody doviezol domov nám vyšlo aj počasie a tak môžeme skonštatovať, že výlet sa nám vydaril na výbornú.

Podakovanie za úrodu

V 25. nedeľu v cezročnom období dňa 21. septembra sa v našom filiálnom kostolíku, ktorý je zasvätený Panne Márii Nanebovzatej, už tradične uskutočnila slávnosť podakovania za tohtoročnú úrodu. Úroda, ktorú veriaci priniesli, svedčí o bohatej priazni nebeského Otca a usilovnej práci ľudských rúk.

Šikovné ruky našej aranžérky Lucky Machajovej vyzdobili kostol plodmi zeme, ktoré

Pán požehnal. Farníci tak prejavili vďaka milostivému Bohu.

Svätú omšu celebraval pán kaplán Mgr. Kolenčík Marián.

Zemanová Mária – kostolníčka

Matičný deň

Prvú októbrovú sobotu, na námestí popoludní, v našej malej obci Veľké Orvište, pod matičnou zástavou zaznela slovenská hymna. Takto začal Matičný deň, ktorý organizoval náš Miestny odbor Matice slovenskej (ďalej „MO MS“).

Predsedníčka MO MS srdečne privítala všetkých účastníkov a

predstavila hosti: herca a recitátora, prvého podpredsedu Matice slovenskej Jozefa Šimonoviča, spisovateľa a publicistu, člena predsedníctva Matice slovenskej Drahoslava Machalu.

Na úvod povedala pár viet o tom, že rok 2014 je Maticou slovenskou vyhlásený rokom kráľa Svätopluka a Andreja Hlinku. Spomenula ďalší historický fakt a to 19. september 1848, keď Ľudovít Štúr prvýkrát na Myjave vyhlásil slovenskú nezávislosť od Uhorska. Hovorila o šťastí nás Slovákov, že sme v dejinách mali mnohé osobnosti, ktoré vyčnievali z radu a mali odvahu svoj život zasvätiť niečomu významnejšiemu. Videli zmysel v práci pre národ, pritom určite mali vlastné osobné problémy a starosti. Vďaka nim a ich celoživotnej práci na tejto zemi žije národ s názvom Slováci a naša krajina sa nazýva Slovensko. Ktovie, ako by to bolo bez ich úsilia. Krajina by určite existovala, ale ako by sa volala a ako by sa volal národ, čo by ju obýval? To si treba uvedomovať, zaujímať sa o naše dejiny a nepodliehať tendenčným hlasom, ktoré našu históriu prekrúcajú.

Starosta obce, privítal hosti a vyjadril uznanie Matici slovenskej - kultúrnej ustanovizni Slovákov. Miestnemu odboru Matice slovenskej poďakoval za prácu v obci a šírenie kultúry napríklad aj tým, že založil súbor spoločenského tanca, v oblasti ochrany životného prostredia už

sedem rokov zbiera odpad a čistí lesík Blaciny, vysadil zeleňou matičný vŕšok vedľa rybníka, upratal rybník spolu s poľovníckym a rybárskym združením a má ďalšie aktivity, ktoré obec reprezentujú mimo jej hraníc.

Prvý podpredseda Matice slovenskej Jozef Šimonovič sa prítomným prihovril nádhernou básňou „O reči“ od autora Mikuláša Kováča. Hovoril o vyspelosti slovenského národa, ktorý prežil do dnešných dní. Hovoril o kráse, rozmanitosti slovenčiny o tom, že náš jazykový základ - staroslovenčina sa stala liturgickým jazykom. Toto sa v dejinách neudialo len tak a svedčí to o dôležitosti národa tej doby. Vyjadril poľutovanie nad profesionálmi v slovenských médiách, ktorí sa živia slovom, ktorí do éteru šíria myšlienky a pri tom komolia slovenčinu, hovoria nespisovne, nemajú dostatočnú slovnú zásobu. Národ bez jazyka nie je národom. Potom pán Šimonovič odovzdal Ďakovný list od správcu Matice slovenskej, olympioničke a majsterke sveta v streľbe Zuzane Reháč Štefečekovej, ktorá s hrdosťou reprezentuje našu vlasť.

Spisovateľ a člen predsedníctva Matice slovenskej, Drahoslav Machala sa všetkým prihovril zaujímavými historickými faktami o kráľovi Svätoplukovi. Kráľ Svätopluk poznal svoju ríšu. Bol putujúcim kráľom. Putoval po jednotlivých hradiskách, osobne dohliadal na výber daní a mýta. Vytvoril štátny útvar Veľkú Moravu, definoval základné princípy štátu. Tieto princípy fungujú dodnes a riadia sa nimi súčasné štáty (pozn. autora: štát charakterizuje územná celistvosť, jazyk, dane, mýto - clo, zástava, znak, spoločná obrana, zákony, správne centrá, atď).

Svätoplukova ríša zahŕňala územie súčasného Slovenska, Čiech, Panónie (súčasné Maďarsko), Poľska, Nemecka (Srbská Lužica) a Rakúska. Obraz o sile jeho vojska poskytujú záznamy v kronikách. V nich sa uvádza, že kým sa vojsko prebrodilo cez Dunaj pri Bratislave, trvalo to od svitu do mrku. Aj výbojný Frankovia mali obavy pred slovanskou silou uzatvorili so starými Slovákmi mier a kráľ Svätopluk sa mal stať franským kráľom. To nám umožnilo hospodársky a spoločenský rozmach.

Kosobe Andreja Hlinku poznamenal, že bol nielen otcom národa, ale aj jeho učiteľom. Národ, aby bol rešpektovaný musí mať svoju reč a kultúru. O toto sa usilovali štúrovci uzákonením slovenčiny ako úradného jazyka. Andrej Hlinka pokračoval ďalej a slovenský národ presadil ako politický národ. Naučil ho politicky myslieť. Poznamenal, že typickou vlastnosťou nás Slovákov je malé sebavedomie, podceňovanie sa a sťažovanie na pomery namiesto toho, aby sme veci riešili na správnom mieste. Udieranie pästou do stola niekde v krčme nič nevyrieši. Zdôraznil, že treba rozmýšľať, keď rozhodujeme o tom, kto nás má zastupovať. Vyzdvihol nezastupiteľnú úlohu starých rodičov vo výchove vnúchat, ktorí môžu rozvíjať a pestovať lásku k rodnej reči, Slovensku, rozhovormi, hrami, čítaním kníh, oboznamovaním s tradíciami. Takto klásť vlastenecké základy pre mladú generáciu.

Po všetkých príhovoroch zaznela Matičná hymna: „Kto za pravdu horí v svätej obeti“ a bola ukončená oficiálna časť programu Matičného dňa. Po nej predsedníčka MO MS všetkých pozvala na jeho druhú časť, slovami „Ako by to bolo, aby sme sa my Slováci rozišli len tak, bez pohostenia a zabavenia sa pri peknej hudbe. Nech sa páči, príjemnú zábavu a dobrú chuť“.

Či bolo podujatie úspešné? Posúďte sami. Rozdal sa sud piva a kofoly a skoro celé dva kotle gulášu z diviaka. Pri hudbe sa potancovalo a hoci sme plánovali ukončenie o siedmej, hudba hrala do deviatej večer.

Myslíme, že tento deň zanechal v nás pekné dojmy, vytvorila sa príjemná až komorná atmosféra a veríme, že si radi spomenieme na tento deň.

Na záver sa patrí poďakovať ľuďom, ktorí pomohli k úspechu podujatia nášmu miestnemu odboru. Matica nemá finančné prostriedky na to, aby si zabezpečila guláš, nápoje a hudbu. Za toto ďakujeme Ing. Ivanovi Melicherovi. Naša úcta patrí pani Terézii Markovej, ktorá poskytla stoly a lavice, ale aj osobne, bez problémov pomohla pri obsluhu, naložila tácku s taniermi a roznosila ju prítomným účastníkom podujatia, za čo jej vyslovujeme osobitné ďakujem.

Výbor MO MS Veľké Orvište

MATERSKÁ ŠKOLA

Projekt: „Staré okná vymeníme – energiu ušetríme“

Riaditeľka materskej školy reagovala na výzvu z Fondu Živá energia pri Nadácii Ekopolis a vypracovala projekt na výmenu okien na celej budove materskej školy. S projektom sme boli úspešní aj vďaka intervencii pána Mgr. Romana Táborského a nadácia nám schválila finančnú podporu vo výške 4 000 EUR.

Vzhľadom na rôzne technické problémy pri poskytnutí tejto finančnej čiastky na účet obce firma SLOVAKTUAL, ktorá výmenu realizovala začala s prácami až 25. augusta 2014, teda týždeň pred začiatkom nového školského roka. Demontáž a montáž okien, parapetov, žalúzií a murárske práce trvala firme štyri dni. Po ukončení prác, hoci boli sviatky,

sobota aj nedeľa nastúpili zamestnanci materskej školy – riaditeľka, učiteľka, školníčka a kuchárky do práce a začali s upratovaním, aby mohla materská škola zahájiť nový školský rok už 02. septembra 2014. Na to, v akom hroznom stave boli všetky priestory po realizácii výmeny okien, upratovanie stihli v rekordnom čase, hoci sa naozaj neskutočne veľmi narobili, aby boli priestory materskej školy v hygienicky vyhovujúcom stave. Nový školský rok sme teda mohli zahájiť 02. septembra a na deti a rodičov čakala vynovená, pekná a voňavá škôlka.

Touto cestou sa chcem veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí boli do

realizácie tohto projektu zaangažovaní a aj vďaka nim sa výmenu okien podarilo zrealizovať.

Ďakujeme ZSE, nadácii Ekopolis, Obecnému úradu vo Veľkom Orvišti za poskytnutie financií, firme SLOVAKTUAL za realizáciu výmeny okien, verejnoprospešným zamestnancom, ktorí pomohli pri výmene okien s likvidáciou odpadu pri murárskych prácach a v nemalej miere zamestnancom materskej školy, ktorí sa pričínili o to, aby sa všetky priestory v MŠ včas upratali.

Mária Šišková
riaditeľka Materskej školy

Začiatok školského roka v materskej škole

V novom školskom roku navštevuje materskú školu 30 detí, z toho je 8 úplne nových detí. Deti sú rozdelené do dvoch tried podľa veku. V staršej vekovej skupine je 20 detí, z toho až 16 predškôľakov, ktorí pôjdu do 1.ročníka ZŠ a v mladšej vekovej skupine je 10 malých detí, z toho sú 3 deti dvojročné, ktoré sa počítajú za dve deti. V triede, kde sú malé deti je nový nábytok aj nové hračky, pretože v tejto triede chýbali úložné skrinky na hračky.

Nové deti si veľmi rýchlo zvykli na nové prostredie a nový režim v materskej škole a tešia sa ráno do škôlky. Budeme sa snažiť odovzdať všetkým deťom čo najviac vedomostí vo všetkých oblastiach a popritom aj veľa lásky, pochopenia a povzbudenia. Čaká na nás veľa povinností, ale aj radosti a zábavy.

Mária Šišková
riaditeľka Materskej školy

Privítali sme nových žiakov

Dňa 2.9.2014 sme slávnostne otvorili nový školský rok 2014/2015 za prítomnosti pána starostu RNDr. Ľudovíta Bolečka, pána zástupcu Ing. Jaroslava Maca a členky Rady školy pani Gabiky Michelovej.

V príhovore riaditeľka školy privítala v „školskej rodine“ najmä malých prváčikov. Je ich 6, 1 zapísaný prvák nenastúpil z dôvodu presťahovania sa do Piešťan. Štyria prváci sú z Veľkého Orvišťa: **Katka Almáši, Dominik Fojajtár, Ninka Hornáková a Miško Mikloška**. Dvaja prváčikovia - **Samko Baffi a Ivanko Ondrejka** k nám zavítali z Malého Orvišťa. Do 3. ročníka pribudla jedna žiačka - **Saška Karabínová**. Sme radi, že každý rok počet prvákov aspoň trochu stúpa. Celkovo má škola 18 žiakov.

Naša najstaršia žiačka Natálka Šandriková privítala mladších spolužiakov básňou a pomohla rozdať prváčikom malé darčeky.

V kolektíve pedagógov pribudla pani učiteľka Mgr. Andrea Sedláková, ktorá je triednou učiteľkou žiakov 2. a 3. ročníka. Triednou učiteľkou žiakov 1. a 4. ročníka je Mgr. Daša Ábelová. Anglický jazyk vyučuje PaedDr. Slávka Chlapíková, náboženskú výchovu pán kaplán Mgr. Marián Kolenčík.

Na škole pracujú 3 záujmové krúžky, do ktorých sú zapojení všetci žiaci:

- Angličtina hrou - pod vedením S. Chlapíkovej
- Krúžok športovej prípravy - pod vedením J. Pálkovej
- Tvorivé dielne - pod vedením A. Sedlákovej

V tomto školskom roku sme zapojení do nasledovných projektov:

- „Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva“ (získali sme interaktívnu tabuľu, notebook, teraz prebiehajú školenia pre učiteľov).
- „Moderné vzdelávanie - digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety“ (čakáme na dodanie ďalšej interaktívnej tabule).
- „Záložka do knihy spája školy“ (projekt na podporu čítania a rozvoj komunikačných zručností)

V priebehu roka môžu pribudnúť ďalšie projekty.

V novom školskom roku prajem všetkým veľa zdravia, úspechov a žiakom veľa jednotiek!

Mgr. Dáša Ábelová

Okienko pre rodičov

Materská škola a rodina má v predškolskej edukácii veľký podiel na celkovom rozvoji osobnosti dieťaťa a harmonizácii jeho rozvojových oblastí. Adekvátna predškolská edukácia môže zlepšovať kvalitu života detí tým, že napomáha rozvíjaniu detskej osobnosti, ich vzdelávacieho potenciálu, a to s dlhodobými účinkami na ich celkovú výkonnosť. Za humanistické princípy v predprimárnej edukácii pokladáme uplatnenie:

- **Práva na výchovu a vzdelávanie v súlade s Dohovorom o právach dieťaťa**
- **Práva na rozvoj vlastnej jedinečnosti**
- **Práva na hru**
- **Práva na celostný harmonický rozvoj osobnosti**

• Práva na sebarozvoj dieťaťa

Materská škola ponúka priestor pre sebarealizáciu a jedinečnosť dieťaťa. Vstup dieťaťa do materskej školy a čas, ktorý prežíva s inými deťmi je úsekem života, ktorý má zvláštny význam pre jeho osobnosť a jeho rozvoj. Zažíva a spoznáva niečo úplne nové. Na mnohé chvíle, ktoré dieťa prežije v materskej škole nikdy nezabudne. Sú uložené v jeho spomienkach a môžu sa v neskoršom období vynoriť na povrch v pozitívnom alebo negatívnom svetle. V tomto kontexte niet pochybností o tom, že predovšetkým pedagogickí zamestnanci materskej školy sa majú zmocniť profesionálnych kompetencií, zvlášť náročnú odbornú-metodickú prípravu a prácu s deťmi s problémovým správaním. Majú byť pripravení a disponovaní na túto dôležitú úlohu, ktorú je potrebné riešiť na báze tímového, kooperatívneho a interdisciplinárneho prístupu odborníkov.

Mária Šišková – riaditeľka MŠ

Ďalšie úspechy nášho žiaka

Tretie kolo série Majstrovstiev Slovenska Formula Future v jazde na motorovom člne a viazaní vodáckych uzlov sa uskutočnilo v sobotu 16. augusta. Tradične sa konalo na piešťanskej Sĺňave. V kategórii mladších žiakov sa náš Lukáš Paulovič umiestnil na krásnom druhom mieste. V júni sa na pretekoch vo vodách Sĺňavy umiestnil tiež na druhom mieste a v Komárne zabodovala aj jeho sestrička Paulínka na šiestom mieste, Lukáš získal pekné tretie miesto. Blahoželáme!

Hovorí sa, že vesmír je nekonečný a len na planéte Zem je život. Prečo si potom našu planétu nechránime? Prečo je taká znečistená? Rôzne plyny z továrenských komínov a dopravných prostriedkov vypúšťame do ovzdušia, ktoré sú hlavným zdrojom znečistenia vzduchu. Ceníme si vynálezy a novinky, ktoré máme vďaka technike k dispozícii, no ich výroba a používanie často vedie k ničeniu našej Zeme. Príkladom sú motorové vozidlá. Umožnili nám rýchlejšiu a pohodlnejšiu prepravu. Len málo ľudí by sa rado vrátilo do doby, keď sa používali kone a brčky. Napriek tomu moderná doprava prispieva k množstvu problémov. Ľudstvo používaním svojich vynálezov chrlí do vzduchu milióny ton plynov, a tak mení chemické zloženie atmosféry. Dňa 22.septembra bol Svetový deň bez áut. Cieľom tohto dňa je preto podpora ekologických foriem dopravy ako je pešia, cyklistická a verejná doprava. Deti si k tomuto dňu pripravili plagát Chráňme našu Zem. Premietli sme si nielen prezentáciu o znečisťovaní výfukovými plynmi, ale i o triedení odpadu.

Pohár mlieka obsahuje z dennej potreby orgánizmu:

- 30% vápnika
- 11% proteínu
- 20% fosforu

Kyslé mlieko je oveľa zdravšie ako sladké pretože obsahuje menej sacharózy – mliečny cukor. Hovorí sa, že kyslé mlieko spomaľuje starnutie a znižuje vašu telesnú teplotu.

Svetový deň mlieka v školách je medzinárodnou každoročnou udalosťou podporovanou a propagovanou od roku 2000 Organizáciou pre výživu a poľnohospodárstvo (Medzinárodný deň mlieka je v máji a pripomíname si ho od roku 1957). Mlieko a mliečne produkty pomáhajú naplniť požiadavky na plnohodnotnú výživu rastúceho organizmu. V škole si deti pozreli prezentáciu nielen o mlieku kravskom, ale i kozom, ovčom a samozrejme o ďalších produktoch z mlieka. Nesmieme zabúdať napríklad na kyslé mlieko, bryndzu, kozie syry, ich konzumáciou môžeme predchádzať civilizačným chorobám. Vytvorili sme výstavku o výrobkoch, deti vyrobili papierové kravičky a škola si adoptovala kravičku Šťastenku z Becherova v projekte slovenských poľnohospodárov adoptuj kravičku.

Jana Pálková

RYBÁRI A ŠPORT

Orvištský blyskáč 2014

Vážení čitatelia, dovoľte, aby som Vás v krátkosti informoval o činnosti nášho združenia.

Členovia RZ Záhumnie počas celého roka aktívne pracujú na zveľaďovaní miestneho rybníka a jeho okolia. Stovky brigádnicových hodín odpracovaných pri príprave pretekov, zarybnení, výstavbe odдыхovej zóny a údržbe rybníka, svedčia o tom, že miestni rybári na rybníku „ŽIJÚ“. Dovoľm si tvrdiť, že patríme medzi najaktívnejšie organizácie v obci.

Zvykli sme si, že jesennú prívlačovú rybačku otvárame pretekmi Orvištský blyskáč. Preteky z roka na rok získavajú na popularite, keďže je o ne veľký záujem. Na rybníku je pre tento pretek, regulárnych 52 lovných miest a z tohto dôvodu sme asi 20 posledných záujemcov museli odrieknuť. Pred pretekmi sme do rybníka nasadili 300kg pstruha dúhového. V sobotu 4.októbra skoro ráno sa mohla paráda začať. Zúčastnení pretekári si to medzi sebou, resp. medzi nimi a rybami rozdelili v štyroch kolách. Každé kolo trvalo 1 hodinu, a po jeho ukončení sa vyhodnotili výsledky. Niektorým sa darilo viac, iným menej. Celkovo sa počas pretekov ulovilo 286 kusov pstruha dúhového, 17 kusov ostrieža, jeden zubáč, jedna štika a dva jalce. Pretekári si privlastnili 83 kusov pstruha na obohatenie svojho jedálnička. Po ukončení štvrtého kola sa spočítali výsledky a vyhlásili najúspešnejší pretekári.

Na 5. mieste sa umiestnil Martin Drgoň z Hlohovca a odniesol si kartón kvalitného vína.

Na 4. mieste bol Jakub Hulvan z Vrbového, ktorý si odniesol cenu vo forme poukazu na služby a darčkové predmety od Pneuservis Vojto Dekan.

Na bronzovom stupni víťazov sa umiestnil Igor Slávik z Piešťan, ktorý sa stal majiteľom poukazu v hodnote 100 eur. Cenu do súťaže venovalo Rybárske potreby DAIV Piešťany.

Vicemajster pretekov, čiže druhé miesto obsadil Martin Mešenec z Vrbového a týmto si vybojoval cenu v hodnote 200 eur, taktiež vo forme nákupného poukazu, ktorý nám poskytol pán Jozef Fekete, majiteľ rybárskych potrieb PIPO z Vrbového.

Svojím kumštom a majstrovstvom si prvú priečku „vyprívlačoval“ ZOLTÁN KEMENCIK zo Šurian. Ako sa už stalo zvykom vyhral bicykel zn. Kellys v hodnote 350 eur.

Víťaz pretekov k nám chodí aj s partiou viac rokov a ako nás po pretekoch informoval, už sa teší na nasledujúcu akciu. A nielen on, ale aj ostatní rybári boli spokojní s priebehom a zabezpečením pretekov a v neposlednom rade aj s občerstvením, ktoré členovia RZ Záhumnie pre nich a širokú verejnosť pripravili.

Na pretekoch na „Záhumní“ sa stretli priaznivci Petrovho cechu z celého Slovenska. Boli tu zo Spiša, Nitry, Vrábela, Šurian, Trenčína, Bratislavy a z blízkeho i ďalekého okolia. Sme radi a teší nás, že sa nám darí organizovať akcie, na ktoré sa ľudia tešia a po ktorých sa usmievajú. To je naša inšpirácia aj do budúcnosti.

Petrov Zdar!

Noro Michel, tajomník RZ Záhumnie

Situácia u nás a v regionálnom futbale

Vážení športoví priaznivci, vážení občania, rád by som vás opäť oboznámil o situácii v našej TJ ako aj situácii v regionálnom futbale.

Počas krátkej letnej prestávky sa káder A-mužstva opäť obmenil. Z mužstva neodišiel nikto, ak nespomeniem 40-tnika Rastislava Kostku, ale práve naopak, do mužstva prišli Patrik Radošovský z trnavského B-mužstva a Miroslav Tanáč z Moravian nad Váhom, naposledy hrajúci v Pobedime. Napriek dobrému začiatku, kde zo 4 zápasov sme získali 7 bodov z 12, po výhrach doma s Kľačanmi, v Drahovciach a remíze v Siladiciach, prišli vysoké prehry doma s favoritom súťaže Bolerázom a v Šulekove. Dve vysoké prehry boli ovplyvnené zraneniami viacerých hráčov. Napriek opäť letnému posilneniu sa ťažko schádzame na zápas. Zo zostavy vypadli pre zranenia dlhodobu T. Táborový, G. Havrlent, M. Tanáč, M. Urban, M. Líška a krátkodobu L. Boris, P. Radošovský. Keď si to zrátame, tak je to 6 hráčov zo základnej zostavy a to je na dedinský futbal priveľa.

Ale aj napriem tejto nepriaznivej situácii, stav u nás nie je alarmujúci. Alarmujúci stav prichádza globálne. Ľudia, ktorí sa venujú futbalu a sledujú dianie vo futbale, tak mi dajú za pravdu, že futbal na dedinách je vo veľkom úpadku. Pozrime sa na to z pohľadu mládeže, kde aj my sme boli nútení spojiť obe mládežnícke mužstvá s inými dedinami. Spojené mužstvá nie sú ničím výnimočným v trnavskom kraji. Máme obavy, že o pár rokov futbal na dedinách sa viac hrať nebude. Napovedá tomu aj fakt, že oblastný futbalový zväz povolil spájať už aj seniorské mužstvá.

Na záver by som rád zablagoževal v mene celej TJ Rastislavovi Kostkovi, ktorý oslavuje jubileum 40-tich rokov a poďakoval mu za pôsobenie v TJ Slovan Veľké Orvište.

Ing. Jozef Bartko, predseda TJ

Fanklub bol povzbudiť našich futbalistov v Minsku

V dňoch 10. – 13.10. Oficiálny fanklub slovenskej futbalovej reprezentácie zorganizoval letecký zájazd na kvalifikačný zápas Bielorusko-Slovensko o postup na ME vo futbale 2016.

Do Minska sme prileteli v piatok večer, ale ešte sme stihli poslednú tretinu zápasu Dynamo Minsk-Slovan Bratislava Kontinentálnej hokejovej ligy. Hoci Slovan prehral 4:1, nádherná Minsk aréna nás očarila, rovnako aj priateľskí fanúšikovia, ktorí nám po zápase podávali ruky.

V sobotu a v nedeľu sme mali vyhradenú na osobnú prehliadku mesta. Ďalšie prekvapenia - v meste veľké trojprúdové bulváry, všade čisto, obyvatelia prívetiví a pekne oblečení, veľké parky, športové areály, nádherné nábregie rieky Svislač s veľkými udržiavanými trávnatými plochami a

Minsk aréna

Členovia fanklubu

Futbalový štadión – Borisov

cyklotrasou. Za celé dva dni som nevidel ani jednu stenu popísanú grafitmi. Minsk osvetlený večer je rovnako krásny. Bratislava je oproti Minsku taká veľká dedina. Ľudia bez rozdielu veku navštevujú pamätníky Veľkej vlasteneckej vojny a nemal som dojem, že by ich k tomu niekto nútil. Človek sa pýta, odkiaľ naše médiá berú toľko negatívnych správ o Bielorusku...

Zápas sa hral v meste Borisov vzdialenom asi hodinu cesty autobusom od Minska. Štadión nám svojou modernou architektúrou doslova vyrazil dych. Hoci sme sa o výsledok dlho strachovali, nakoniec Slovensko vyhralo 3:1. Opäť pekné gesto domácich fanúšikov, ktorí nás pri našom povzbudzovaní dirigovali rukami. Hráči nám po zápase spontánne ďakovali za povzbudzovanie. Hneď po zápase sme leteli domov, v lietadle sa rozprúdili ozajstné oslavy, oslavovali sme všetci - hráči aj fanúšikovia.

Foto na pamiatku s trénerom Jánom Kozákom

Ing. Adam Boleček

Futbalisti ďakujú slovenským fanúšikom po stretnutí

Fanklub slovenskej futbalovej reprezentácie oslavoval

Tento rok sme sa opäť stretli v Bernolákove, kde sa uskutočnil futbalový turnaj o Putovný pohár Oficiálneho fanklubu slovenskej futbalovej reprezentácie. Jedným z dôvodov je, že v Bernolákove má fanklub veľký počet členov, ale predovšetkým odtiaľto pochádza čestný predseda fanklubu Ján Popluhár.

Domáci členovia zorganizovali v spolupráci s ŠK Bernolákovo a zástupcami obce svätú omšu a spoločný obed. Svätú omšu celebroid vdp. Dekan Alojz Lackovič. Akcia sa začala v miestnom kostole za účasti rodiny p. Popluhára, známych a členov fanklubu. Po sv. omši sme sa presunuli na cintorín uctiť si pamiatku výborného futbalistu malou spomienkou a modlitbou. Následne sa skupina rozdelila na dve už spomínané časti- obed pre osobnosti, ktorých pozýval starosta obce Bernolákovo. Medzi pozvanými boli: rodina Jána Popluhára, Karol Dobiáš, Jozef Čapkovič, Ján Berger, Jozef

Štibrányi, Igor Mráz, Karol Polák s manželkou, pán dekan a starosta obce Veľké Orvište ako aj zástupcovia fanklubu a obce Bernolákovo.

Zároveň sa začal aj futbalový turnaj, kde si zahrali mužstvá Old boys Bernolákovo, ktorí porazili fanúšikov FC Bayern Mníchov, ktorých viedol Karol Podhorný z Veľkého Orvišťa v pomere 3:1. Druhý zápas medzi osobnosťami československého futbalu a fanklubom ČR & SR skončil výsledkom 4:3. Osobnosti, ktoré poctili svojou účasťou turnaj boli: Tibor Jančula, Ján Berger, Rastislav

Kostka, Karol Dobiáš, Jozef Štibrányi, Vladimír Ekhardt a predseda SNS Andrej Danko.

Pred finálovým zápasom sme zablagožehali k osemdesiatke Karolovi Polákovi - najlepšiemu športovému komentátorovi Československa. Karol Polák následne komentoval rozhodujúci

finálový zápas medzi Old boys Bernolákovo a osobnosťami československého futbalu. Finále skončilo 0:0. Na jedenástky boli úspešnejší domáci 3:2- tú rozhodujúcu nepremenil domáci futbalista Tibor Jančula v drese osobností s citátom: „chlapi, ja tu predsa žijem“.

Druhá oslava fanklubu sa konala v Bratislave vo štvrtok 9.10.2014. Pán Titus Buberník, ďalšia legenda československého a slovenského futbalu, slávi 12. októbra 81. narodeniny. Na milej slávnosti sa zúčastnili aj bývalí československí reprezentanti napr. Jozef Štibrányi, Jozef Adamec, Jiří Tichý, Kazimír Gajdoš a Adolf Scherrer, ktorý priletel až z Francúzska.

Mgr. Roman Táborský, predseda fanklubu

DHZ Veľké Orvište

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som vás stručne poinformoval o činnosti našej obecnej jednotky dobrovoľných hasičov Veľkého Orvišťa.

V mesiacoch júl a august začalo v našej organizácii mimoriadne rušné obdobie. Po návšteve 2.kola Inovecko karpatskej hasičskej ligy /IKHL/, ktorá sa konala dňa 14.6.2014 v Bašovciach niektorými hasičmi z Veľkého Orvišťa, vzišla požiadavka na obnovenie súťažného družstva v kategórii mužov a následne aj zásahovej jednotky pre potreby obce. Ako každé začiatky, aj teraz nastalo obdobie, kedy sme hľadali medzi hasičmi a sympatizantami hasičov 8 – 10 ochotných a

zanietých mladých mužov, ktorí si pri svojich pracovných a osobných povinnostiach nájdu čas na službu pre svojich spoluobčanov. Nakoniec sa podarilo poskladať funkčné súťažné družstvo v zložení: Jozef Šiška, Daniel Gabriš, Ján Gregorovič, Vladimír Vavrinec, Enriko Folajtár, Marián Vavrinec, Tomáš Sumer a Matúš Petráš.

Vyskladaním súťažného družstva však všetko iba začalo. Najprv bolo potrebné pripraviť techniku do stavu, aby bolo možné súťažiť a naše zásahové vozidlo AVIA31 splňalo všetky náležitosti pre prevádzku na pozemných komunikáciách. Tu naplno preukázal svoje odborné schopnosti automechanik Daniel Gabriš, pod ktorého vedením sa zapojili do opráv a údržby všetci členovia družstva. Ďalšími hybnými „motorami“ znovuzrodenia súťažného družstva sa stali Jozef Šiška a Ján Gregorovič, ktorí svojim nasadením a zanietím motivovali celú skupinu nadšencov. Nedajú sa nespomenúť ani kolegovia a kamaráti hasiči z Bašovciach, ktorí podporili snahu hasičov z Veľkého Orvišťa cennou radou alebo umožnením vstupu na ihrisko v Bašovciach a spoločným tréningom.

Výsledkom snaženia celej skupiny bola účasť na finálovom kole IKHL, ktorá sa konala v obci Prašník za účasti 37 súťažných družstiev z celého regiónu. Ako DHZ, ktorá sa snaží nadviazať na dlhú a úspešnú tradíciu hasičstva v našej obci, po dlhšej súťažnej prestávke, sme nemali ambície útočiť na popredné pozície. Išlo o zbieranie skúseností, vysledovanie postupov moderného hasičského športu a o stretnutie dlhoročných kamarátov. Nové poznatky v spôsoboch zdolávania súťažných prekážok pomôžu v príprave družstva na budúcu sezónu IKHL, kde sa plánujeme zúčastniť všetkých 10 súťažných kôl.

V našej snahe zdokonaľiť prípravu na možné mimoriadne podmienky sa v dňoch 12.-13.9. a 19.-20.9.2014 konal v našej obci Kurz základnej prípravy členov DHZO - ktorej sa okrem 5 našich členov /Jozef Šiška, Daniel Gabriš, Ján Gregorovič, Vladimír Vavrínek, Ing. Marián Šiška/ zúčastnilo ešte ďalších 27 hasičov z Bašoviec, Veľkých Kostolian, Hlohovca a Leopoldova. Náplňou kurzu bolo preškolenie zo základných právnych predpisov DPO a DHZO, popis a použitie technických prostriedkov, základné postupy a taktiky zdolávania požiarov a mimoriadnych živelných udalostí a základné postupy poskytovania prvej pomoci zraneným osobám. Kurz bol ukončený spoločným praktickým cvičením zameraným na diaľkovú dopravu vody za pomoci viacerých čerpadiel PPS 12 a použitie strednej a ťažkej peny v podmienkach DHZ.

Dňa 26.9.2014 UzV DPO Piešťany a Hlohovec v spolupráci s HaZZ Piešťany a MsK Piešťany zorganizoval branný pretek pre žiakov 2. - 9. ročníkov základných škôl okresov Piešťany a Hlohovec. Branný pretek sa uskutočnil v areáli mestského parku v Piešťanoch. Jednotlivé 4-členné družstvá štartovali pri hotely Slovan, kde sa nachádzal štart a cieľ celého preteku. Súťažiaci na trati plnili rôzne disciplíny (napr.: strelba zo vzduchovky, hod granátom, určovanie vecných prostriedkov, striekanie ručnou striekačkou, poskytnutie prvej pomoci pri zlomenej hornej končatine). Súčasťou pripravenej akcie bola ukážka zásahovej techniky HaZZ v Piešťanoch, niektorých DHZ z regiónu.

DHZ Veľké Orvište na tomto podujatí reprezentoval Ing. Marián Šiška ako veliteľ súťaže, Libor Šiška ako rozhodca disciplíny strelba zo vzduchovky a Jozef Šiška ako rozhodca disciplíny prekonanie tunela družstvom mladých hasičov a záchranárov.

V tomto okamihu nemôžem samozrejme nespomenúť ani podporu zo strany obce, kde uvítali snahu o obnovenie súťažnej a zásahovej

hasičskej jednotky a podľa schválených rozpočtových možností nám vyšli v ústrety pri zabezpečovaní potrebného vybavenia. Už teraz však musím konštatovať, že finančné prostriedky určené na čerpanie DHZ sú v dnešnom čase nedostatočné a nedokážu efektívne pokryť náklady spojené so zabezpečením technickej výstroje, starostlivosti o zverenú techniku a osobné ochranné pomôcky pre členov DHZ. Aj preto sme sa ako DHZ uchádzali o dotáciu z DPO SR a získané prostriedky sme investovali do nákupu 2 zásahových oblekov GOLEM 4.

Na vybavenie kompletného zásahového družstva je však potrebné doplniť osobné ochranné prostriedky ešte nasledovne: min. 2 zásahové obleky, 4 páry zásahovej pracovnej obuvi a 4 zásahové prilby s ručným osvetlením, čo predstavuje pri súčasných cenách predpokladanú investíciu cca 2 000 – 2 500€. Aj v roku 2015 sa budeme samozrejme opäť uchádzať o dotáciu z DPO SR.

Z technického hľadiska by bolo vhodné doplniť v hasičskej zbrojnici ešte nabíjajúcu stanicu pre akumulátor v AVII, s riadeným nabíjaním a vybíjaním akumulátora a doplniť hadicové vybavenie požiarnej prenosnej striekačky PPS 12. Ide o technické vybavenie potrebné pre zabezpečenie prevádzkyschopnosti techniky bez využívania kondičných jásd.

V budúcnosti sa ako DHZ chceme uchádzať o pridelenie novšieho a úspornejšieho zásahového vozidla resp. o náhradu AVIE (spotreba 15-20 l/100km nafty, VP C) za úspornejšiu dodávku (spotreba 8-10 l/100km nafty, VP B). Je to však otázka príležitosti, ktorá vznikne pri obmene techniky na útvaroch HaZZ SR.

Ing. Marián Šiška, predseda DHZ

Orvištské noviny – noviny obce Veľké Orvište, vychádzajú štvrťročne. Vydavateľ: Obec Veľké Orvište. Adresa redakcie: Obecný úrad, 922 01 Veľké Orvište 17, tel.: 033-7746 126, fax: 033-7746 152, e-mail: ou@velkeorviste.sk; www.velkeorviste.sk • Šéfredaktorka: Mgr. Lenka Pillárová, Redaktori: Ing. Jaroslav Maco, Ing. Mgr. Anna Bolečková. Registrácia: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, reg. číslo: RP 359/2007. Tlač: MONA PLUS spol. s r.o., Južná 426/25, 922 02 Krakovany. Nepredajné. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu uverejnených príspevkov.